

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา
สังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา

นางสุณี แก้วเกาะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0990-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF FINANCIAL AND ACCOUNTING
ADMINISTRATION IN COLLEGES UNDER THE INDUSTRIAL AND COMMUNITY
EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION**

MRS. SUNEE KEAWKOR

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Faculty of Education

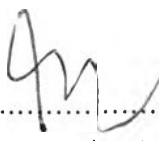
Chulalongkorn University

Academic Year 2000

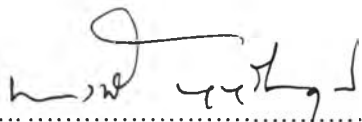
ISBN 974-13-0990-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา
สังกัดคอกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา
โดย นางสาวณิ แก้วเกาะ
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

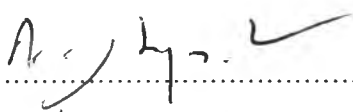

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์กอบกุล พฤกษ์วัน)

ศุณี แก้วเกาะ : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา
สังกัดคอกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF
FINANCIAL AND ACCOUNTING ADMINISTRATION IN COLLEGES UNDER THE
INDUSTRIAL AND COMMUNITY EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF
VOCATIONAL EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ, อ.ที่ปรึกษาร่วม :
ผศ.ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, 179 หน้า. ISBN. 974-13-0990-2

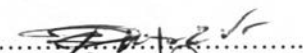
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของ
สถานศึกษา สังกัดคอกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการ
วิทยาลัย จำนวน 65 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา จำนวน 65 คน หัวหน้างานการเงิน
จำนวน 65 คน และหัวหน้างานบัญชี จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี มีการวางแผนงานการเงินและบัญชี
โดยคณะกรรมการวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อใช้เป็นแผนในการใช้จ่ายเงิน มีการรวบรวม
ข้อมูล ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาโดยการประชุมและอภิปรายแสดงความคิดเห็น มี
การรวบรวมระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชีไว้ใช้ในการปฏิบัติงาน มีคณะกรรมการ
ตรวจสอบงานการเงินและบัญชีภายใน หัวหน้างานการเงินเป็นผู้เก็บหลักฐานทางการเงินและบัญชี มี
คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน มีการจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายเงินตามแผนปฏิบัติการ มีการประเมินผล
งานการเงินและบัญชีโดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานและนำผล
การประเมินไปใช้ในการวางแผนงานการเงินและบัญชี

ปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชี คือ เงินที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของ
งาน/แผนกต่าง ๆ ขาดการนิเทศภายในเพื่อชี้แจงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี บุคลากร
ขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสร้างเครื่องมือในการประเมิน

ภาควิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิติศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4283844327 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

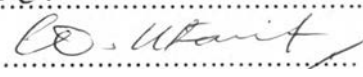
KEY WORD : STATE AND PROBLEM/FINANCIAL AND ACCOUNTING ADMINISTRATION

SUNEE KEAWKOR : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF FINANCIAL AND ACCOUNTING ADMINISTRATION IN COLLEGES UNDER THE INDUSTRIAL AND COMMUNITY EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. UTAI BOONPRASERT, Ph. D., THESIS CO-ADVISOR : ASSIST. PROF. WEERAWAT UTAIRAT, Ph. D. 179 pp. ISBN 974-13-0990-2

The purpose of this research was to study the state and problems of financial and accounting administration in colleges under the industrial and community education, department of vocational education. The study sample consisted of 65 directors, 65 assistant directors for administrative affairs, 65 head of financial sections, and 65 head of accounting sections. The instruments used were questionnaire. Statistics used to analyze collected data were frequency and percentage.

The study revealed that the state of financial and accounting administration were : college had financial and accounting planned, form planning committees; operation plan was done for spending money; that the method used in operation planned was to collected data, problems and needs of the college; form meeting and discussion; collected rules, regulation concerning financial and accounting were provided for using; a internal financial and accounting audit committees; head of financial sections was filing financial and accounting documents; a committees keep college's money; a systematizing control of spending money according to the operation plan; evaluation was done by assistant directors for administrative affairs when the end of project for financial and accounting planning.

The problems revealed in the study were : lack of enough money; lack of internal supervision concerning financial and accounting regulations; lack of personnel who had the knowledge understanding and skill in constructing the evaluation instrument.

Department Educational Administration	Student's signature
Field of study Educational Administration	Advisor's signature
Academic year 2000	Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์กอบกุล พลฤกษ์วัน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้อำนวยการม้งกร หริรัักษ์ ผู้อำนวยการปัญญา สุพรรณพิทักษ์ และอาจารย์ยุพดี กือเจริญ ที่กรุณาตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและอาจารย์ของสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีพ ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนช่วยเหลือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการประชุมพงษ์ สมบูรณ์ศิลป์ อาจารย์ดิเรก วรรณเสียร อาจารย์อุษณีย์ สุขสุทธิ และคุณอัสณีย์ เวทวัง ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่ออุเทน คุณแม่เจียร และคุณอาทองสุข กาญจนเจริญนนท์ ที่กรุณาให้กำลังใจและให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นางสุณี แก้วเกาะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชี	8
การบริหารงานการเงินและบัญชีในวงการธุรกิจ	8
การบริหารงานการเงินและบัญชีในวงการศึกษาศึกษา	14
แนวโน้มการบริหารงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษาในอนาคต	25
การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีพ	30
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	30
กองการศึกษาอาชีพ	33
การบริหารงานของสถานศึกษา	38
ขอบข่ายการบริหารงานการเงินและบัญชี	43
การวางแผนงานการเงินและบัญชี	43
การควบคุมและตรวจสอบงานการเงินและบัญชี	51

	การประเมินผลงานการเงินและบัญชี	58
	ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชีของสถานศึกษา	
	สังกัดกองการศึกษาอาชีพ	64
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	83
3	วิธีดำเนินการวิจัย	89
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	89
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	89
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	90
	การวิเคราะห์ข้อมูล	91
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	93
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี	98
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชี	130
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	136
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	136
	วิธีดำเนินการวิจัย	136
	สรุปผลการวิจัย	137
	อภิปรายผล	142
	ข้อเสนอแนะ	150
	รายการอ้างอิง	152
	ภาคผนวก	156
	ประวัติผู้เขียน	179

สารบัญญัตินำ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา.....	90
2	แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	93
3	แสดงจำนวนและร้อยละประสบการณ์เกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี ของผู้ตอบแบบสอบถาม	96
4	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี ด้านการวางแผน	98
5	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี ด้านการควบคุมและตรวจสอบ	113
6	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานการเงินและบัญชี ด้านการประเมินผล	122
7	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชี ด้านการวางแผน	130
8	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชี ด้านการควบคุมและตรวจสอบ	132
9	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชี ด้านการประเมินผล.....	134

สารบัญแนกมูม

แผนภูมิที่	หน้า
1 การแบ่งส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา	32
2 การแบ่งงานภายในกองการศึกษาอาชีพ	35
3 ประเภท (จำนวน) สถานศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีพ	36